

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 4534/2021
15.09.2021. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Драгане Маринковић, Гордане Комненић, Татјане Матковић Стефановић и Татјане Миљуш, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Милена Панић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Привредни суд у Зајечару, коју заступа Државно правобранилаштво Београд, Одељење у Зајечару, ради накнаде материјалне штете, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против решења Вишег суда у Неготину Гж рр1 29/21 од 21.06.2021. године, у седници одржаној 15.09.2021. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужиле изјављеној против решења Вишег суда у Неготину Гж рр1 29/21 од 21.06.2021. године, као изузетно дозвољеној.

УКИДАЈУ СЕ решење Вишег суда у Неготину Гж рр1 29/21 од 21.06.2021. године и решење Основног суда у Неготину П рр1 - 25/20 од 13.04.2021. године и предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Решењем Основног суда у Неготину П рр1 25/20 од 13.04.2021. године, одбачена је тужба тужиле као неблагоприятна.

Решењем Вишег суда у Неготину Гж рр1 29/21 од 21.06.2021. године, одбијена је као неоснована жалба тужиле и потврђено првостепено решење.

Против другостепеног решења тужиле је изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права позивајући се на члан 404. ЗПП.

Врховни касациони суд налази да су у конкретном случају испуњени услови из члана 404. ЗПП да се ревизија сматра изузетно дозвољеном, па је ради потребе уједначавања судске праксе донео одлуку као у ставу првом изреке.

Испитујући правилност побијаних решења у смислу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према стању у списима, правноснажним решењем Привредног суда у Зајечару Р4 Ст 1495/18 од 08.10.2018. године усвојен је приговор предлагача, овде тужиље за убрзање поступка, у стечајном поступку који се води пред Привредним судом у Зајечару Ст 2/2010 над стечајним дужником АД „ББ“ ... у стечају и наложено стечајном судији у наведеном предмету да у року од четири месеца предузме све радње ближе описане у ставу другом изреке наведеног решења а све у циљу бржег закључења стечајног поступка.

Налазећи да је решење којим се приговор усваја донето 08.10.2018. године, нижестепени судови су закључили да је рок од четири месеца за предузимање процесних радњи истекао 09.02.2019. године и да од тада тече рок за подношење тужбе за накнаду штете. Како је тужба поднета 12.02.2020. године, по протеку законског рока, нижестепени судови су одбацили тужбу као неблаговремену.

Становиште нижестепених судова није правилно.

Према члану 22. Закона о заштити права на суђење у разумном року, право на правично задовољење има странка чији је приговор усвојен а која није поднела жалбу, странка чија је жалба одбијена уз потврђивање првостепеног решења о усвајању приговора и странка чија је жалба усвојена (став 1). Странка чији је приговор усвојен, а која није поднела жалбу и странка чија је жалба одбијена уз потврђивање првостепеног решења о усвајању приговора стиче право на правично задовољење када истекне рок у ком је судија или јавни тужилац био дужан да предузме наложене процесне радње, а странка чија је жалба усвојена – када прими решење о усвајању жалбе (став 2). По члану 31. став 1. истог закона странка може да поднесе тужбу против Републике Србије за накнаду имовинске штете изазване повредом права на суђење у разумном року, у року од једне године од дана када је стекла право на правично задовољење. Чланом 11. наведеног закона прописано је да у решењу којим се приговор усваја и утврђује повреда права на суђење у разумном року председник суда указује судији или јавном тужиоцу на разлоге због којих је повређено право странке и налаже судији процесне радње које делотворно убрзавају поступак (став 1). Истим решењем председник суда одређује и рок у коме је судија дужан да предузме наложене процесне радње, а који не може бити краћи од 15 дана нити дужи од четири месеца и примерен рок у коме га судија извештава о предузетим радњама (став 2).

Из цитираних законских одредби произлази да се право на правично задовољење стиче по истеку рока у коме је судија био дужан да предузме наложене процесне радње. Имајући у виду да је решењем Привредног суда у Зајечару Р4 Ст1 1495/18 од 08.10.2018. године усвојен приговор предлагача, овде тужиље и наложено поступајућем судији да у року од четири месеца предузме одговарајуће радње у наведеном предмету, било је неопходно, ради оцене благовремености поднете тужбе у овој парници, утврдити датум када је решење о усвојеном приговору достављено поступајућем судији, како би се утврдио временски протек од четири месеца у коме је судија био дужан да предузме наложене процесне радње, и тек по истеку тог датума оценити да ли је тужба поднета благовремено.

У конкретном случају решење Привредног суда у Зајечару Р4 Ст 1495/18 од 08.10.2018. године достављено је по правноснажности поступајућем судији 07.02.2019. године од када тече рок од четири месеца за предузимање процесних радњи. Тај рок је

истекао 07.06.2019. године. Због тога се рок од годину дана за подношење тужбе ради накнаде имовинске штете у овом случају има рачунати од 08.06.2019. године. Имајући у виду да је тужила поднела тужбу 12.02.2020. године, у законском року, нижестепена решења су укинута и предмет враћен првостепеном суду на поновно суђење ради мериторног одлучивања о тужбеном захтеву.

На основу члана 416. став 2. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа - судија
Звездана Лутовац,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић